

ÅRSRAPPORT
2016

TLF: 37 05 88 00
KUNDESENTER@AGDERRENOVASJON.NO
WWW.AGDERRENOVASJON.NO

**“AVFALL
ER DET SOM BLIR
IGJEN NÅR FANTASIEN
TAR SLUTT”**

Anita Aanonsen Jernquist
Daglig leder

DAGLIG LEDER HAR ORDET

Miljø, samfunnsansvar og økonomi

Agder Renovasjon IKS sitt overordnede mål er innsamling og behandling av avfall fra innbyggerne på en økonomisk, ressurs- og miljøvennlig måte. Selskapet arbeider bevisst med strategien, å forene miljø, samfunnsansvar og økonomi i driften av virksomheten, for å yte en best mulig tjeneste for innbyggerne.

Ny renovasjonsordning

I 2016 startet innføring av ny renovasjonsordning for innbyggerne med beholdere som erstatning for restavfall sekk og kildesorteringsskap. Det er et omfattende prosjekt, en stor omlegging der ca 110 000 beholdere rulles ut til husholdningene. RR Miljø AS fikk oppdraget med utsetting av nye beholdere og samle inn gammel utstyr. Gammelt utstyr går til material gjenvinning. Det ble opprettet en egen kommunikasjonskampanje på nett og papir, for å informere om overgang til ny løsning og nye tømmerutiner for den enkelte husholdning. Arbeidet startet i Froland kommune september 2016, og ferdigstilles i Grimstad kommune mai 2017. I trange sentrumsstrøk i Arendal og Grimstad endres kun restavfall sekk til beholder, kildesorteringsskap og felles papirbeholdere beholdes i påvente av etablering av nedgravde avfallscontainere som erstatning for beholdere.

Nye Heftingsdalen

Virksomheten er i gang med å tilpasse avfallsanlegget på Heftingsdalen for ny adkomst i forbindelse med ny E18. Anlegget vil bli liggende strategisk nær ny E18 og ny tilførselsvei som vil gi fremtidige muligheter for selskapet. Arbeidet for «Nye Heftingsdalen» startet i 2016 med plan for omlegging av avfallsanlegget og arealtilpasning mot ny adkomst tilknyttet ny motorvei. Ny innkjøring til anlegget vil tas i bruk oktober 2019 når den gamle innkjøringen stenges og nye tilførselsveier og ny E18 åpner.

En bransje i endring

Avfallsbransjen er i endring og vil være en viktig bidragsyter til det grønne skiftet. Ny sirkulær økonomi som erstatter den tradisjonelle lineære økonomien, blir gjeldende fremover for bransjen. Den tradisjonelle lineære økonomien som har vært gjeldende i mange år, har vært preget av stort forbruk, bruk og kast. I den sirkulære økonomien gjelder det å bruke ting om igjen, produsere nytt av brukt og utnytte avfallet enda bedre. Avfallsbransjen vil i større grad enn før bli regnet som leverandør av råvarer, og ikke bare mottakere av søppel. Avfall er en ressurs som det er viktig å utnytte som råvare til ny produksjon og nye produkter.

Anita Aanonsen Jernquist

Daglig leder Agder Renovasjon IKS
April 2017

DETTE ER AGDER RENOVASJON IKS

Agder Renovasjon IKS er et interkommunalt selskap, eid av kommunene Arendal, Froland og Grimstad. Formålet med selskapet er å løse eierkommunenenes oppgaver innen avfallshåndtering på en økonomisk, ressurs- og miljømessig best mulig måte, og bidra og inspirere til økt miljøbevissthet blant innbyggerne.

Agder Renovasjon IKS har to mottaksanlegg, Heftingsdalen i Arendal og Østerhus i Grimstad. Administrasjonen er samlokalisert med anleggsdriften i Heftingsdalen.

Selskapet har deponi i Heftingsdalen i Arendal og et nedlagt deponi i Skrubbedalen. I Heftingsdalen er det også anlegg for kompostering, sortering, slam behandling, sikkerhetsmakulering. Innsamling av slam og avfall er konkurranseutsatt, og utføres på vegne av Agder Renovasjon IKS av private aktører.

Antall innbyggere: ca 73 000

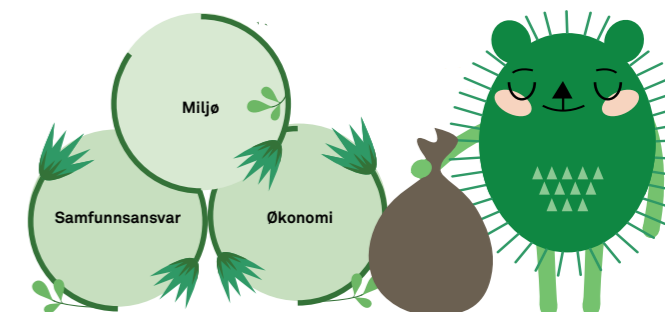
Antall husholdningsabonnenter: ca 29 000

Oppgavefordeling mellom oss og kommunene

Kommunene er gjennom forurensingsloven pålagt oppgaver innen husholdningsrenovasjon og avfallsmottak. Kommunene har ansvar for abonnement, renovasjonsgebyr, forsøpling og andre forvaltningssaker. Agder Renovasjon IKS har ansvar for praktiske oppgaver som tømning av avfall og slam, avfallsmottak, behandling og omsetning av gjenvunnet vare, utplassering av beholdere, utdeling av sekker, poser og lignende.

Agder Renovasjon IKS skal i samarbeid med eierkommunene informere forbrukere og næringsliv om nasjonale, regionale og lokale mål og virkemidler for miljø- og ressursvennlig avfallshåndtering.

Selskapet ledes av et representantskap som er valgt av eierkommunene, og et styre som er valgt av representantskapet. Funksjonstiden for representantskapet følger kommunevalgperioden (4 år), mens styret velges for 2 år av gangen. I styret er også en representant for ansatte.

VIRKSOMHETSOMRÅDER

Innsamling av avfall og slam

Agder Renovasjon IKS samler inn avfall fra husholdninger og hytter i vår region. Tjenesten er anbudsutsatt og Reno Norden AS har i 2016 hatt oppdraget. I tillegg tømmer vi slam fra slamavskiller/septiktanker for våre eierkommuner. Det er Sør Miljø AS som har kontrakten med tømning av septik. Vi har 29.0000 husholdningsabonnenter og ca 4800 slamanlegg.

Slambehandling

Slam fra septiktanker tømmes i store tanker, før det avannes i Heftingsdalen. Avsetning av avannet slam er anbudsutsatt, og i 2016 har Grønn Vekst AS hatt oppdraget.

Drift av gjenvinningsstasjoner

Vi har 2 betjente gjenvinningsstasjoner, på Heftingsdalen og på Østerhus. Her kan både husholdninger og bedrifter levere og kildesortere sitt avfall.

Kundeservice og informasjon

Agder Renovasjon skal bidra til økt miljøbevissthet blant innbyggerne, og arbeider aktivt med informasjon og holdningsskapende arbeid. Vi informerer hovedsakelig via annonsering i lokalaviser, i nettavis, på egen hjemmeside, i den årlige renovasjonskalenderen, blogg og facebook. Vi leverer ut renovasjonskalendere årlig til alle husholdningsabonnentene, og med disse følger det med 4 gratis billetter. Kundebehandlerne administrerer og har kontakt med husholdningskunder, og kundeveiledere på gjenvinningsstasjonene bistår kundene.

Sortering

Vi har 2 sorteringshaller, Heftingsdalen og Østerhus, her blir avfall sortert og omlastet. Det som ikke kan gjenvinnes (restavfall) transporteres til Returkraft og omdannes til fjernvarme og strøm gjennom forbrenning.

Gjenbruksbutikken

Vi fokuserer på viktigheten av gjenbruk og har gjenbruksbutikken som er svært populær. Her selges alt som kan gjenbrukes (tekstiler, møbler, og diverse ting/tang). Folk er blitt mer bevisste på å levere til gjenbruk.

Kompostering

Ca 5000 tonn matavfall komposteres årlig på Heftingsdalen. Matavfall blandes med kalk, kvernet hageavfall og sand, og blir til ypperlig kompostjord i løpet av ½ år. Også i 2016 var etterspørselen etter kompostjord større enn produksjonen.

Drift av deponi

Virksomheten har Skrubbedalen nedlagte deponi (miljøkontroll i 30 år etter drift), og deponi på Heftingsdalen. Etter deponiforbudet er det nå kun ikke nedbrytbart avfall som kan deponeres, som stein, mur etc samt lett forurensede masser. Gass fra deponiet tas ut fra 30 brønner, og leveres som energikilde til varmesentralen i Arendal. Det tas månedlige analyseprøver av både sigevann, overflatevann samt grunnvann rundt deponiet, for å kontrollere at ikke sigevann lekker ut og forurenses grunnvannet.

Styret, representantskapet og ansatte

Styrets medlemmer

Åge Nystøl (Froland, styreleder)
Nina Jentoft (Arendal, nestleder)
Åshild Bruun-Gundersen (Arendal)
Einar Krafft Myhren (Arendal)
Bjørnar Birkedahl (Grimstad)
Björg Engeset Eide (Grimstad)
Jørgen Hurvedal (fra august 2016, ansattes representant)

Representantskapes medlemmer

Representantskapet består av 10 medlemmer: 5 fra Arendal, 3 fra Grimstad og 2 fra Froland kommune.

Representantskapet har i 2016 bestått av følgende medlemmer:

Robert Cornels Nordli (Arendal) – leder
Ove Gundersen (Froland) – nestleder
Erik Fløystad (Arendal)
Catrine H. Hall (Arendal)
Anders Kylland (Arendal)
Magrete Martens Breivik (permisjon) (Arendal)
Kjetil Glimsdal (Grimstad)
Per Svenningsen (Grimstad)
Per Øyvind Erlandsen (Grimstad)
Tom Eivind Koveland (Froland)

Ansatte

Administrasjon:

Anita Aanonsen Jernquist (daglig leder)
Eirik Kristiansen (økonomisjef)
Kjetil Øygarden (driftsleder)
Hilde Hvoslef (avdelingsleder husholdningsrenovasjon)
Siri Hegerlund (regnskapsfører)
Berit Haugereid (slam/husholdning)
Hege Langerød (husholdning/slam)
Frits Bendiksen (resepsjon/kundesenter)
Marit Dertz (kundesenter/vekt)
Jenny Ellen Myrland (kundesenter/vekt/verneombud)
Liv Kjersti Dalholt (kundesenter/vekt)

Drift-Heftingsdalen:

Jørgen Hurvedal (formann)
Øystein Stea (formann)
Finn Petter Larsen (lager/verksted)
Leif Magne Kråkedal (anlegg)
Rein Lepson (gjenvinningsstasjon)
May Britt Gundersen (gjenvinningsstasjon)
Zia Ahmade (anlegg)
Kåre Jan Messel (anlegg)
Reidar Rønningen (kompostering/anlegg)
Raimond Berulfsen (anlegg/gjenbruksbutikk)

Ghamai Abdul Rasouli (anlegg)
Tor Atle Gundersen (anlegg)
Tore Amundsen (anlegg)
Kristine Martinsen (gjenbruksbutikk)
Bente Ulsted (gjenbruksbutikk)
Beate Kjenndalen (gjenbruksbutikk-klær)

Agder Renovasjons servicebil:

Jan Erik Tellefsen (servicebil-"Sølvpilen")

Østerhus avfallsmottak:

Seb Cato Larsen (formann)
Einar Andersen (vekt)
Bjørn Mykland (anlegg)
Anita Botterli (gjenvinningsstasjon)
Erik Usterud (anlegg)
Tor Erik M'Bon Torsøy (vekt/anlegg)
Ole Thomas Gustavsen (anlegg)

HVA SKJER MED DET KILDESORTERTE AVFALLET?

Etter at avfallet blir hentet og kjørt til avfallsmottaket så skjer det mye. Vi snakker ikke lenger om søppel, men ressurser i omløp og gjenbruk. Avfall inngår i større grad i et kretsløp.

Kompostering

Matavfall og hageavfall
går til kompostering og blir næringsrik jord/gjødsel

Materialgjenvinning

Gjenvinnes til nye produkter
Plastemballasje, glass- og metallemballasje, papp, papir og kartong, metaller, og EE-avfall

Energiutnyttelse

Restavfall og trevirke med maling, lim og lakk
Dette går til forbrenning og blir til strøm og fjernvarme.

Destruksjon

Farlig avfall
farlig avfall blir sortert og forsvarlig destruert.

Gjenbruk

Gjenbruksbutikken
Ting som kan brukes om igjen leveres og selges i Gjenbruksbutikken

Deponi / Søppelfylling

Gass fra deponiets 30 brønner leveres som energikilde til varmesentralen i Arendal.

Deponi med gassbrønner

Sugeslanger
1 fra hver brønn

Prosessbygg i Heftingsdalen

7,5 km

Fjernvarmesentral i Arendal sentrum

Fjernvarmerør

Varme til Amfi Arena og sykehuset

ÅRSBERETNING 2016

Virksomhetens art og beliggenhet

Selskapets virksomhet omfatter innsamling, mottak, behandling, og sortering av avfall, drift av komposteringsanlegg og slammottak, drift av gjenbruksbutikk, drift av eget deponi på Heftingsdalen og overvåkning av nedlagt deponi i Skrubbedalen. Selskapet er ansvarlig for husholdningsrenovasjonen i kommunene Arendal, Grimstad og Froland.

Selskapet driver avfallsanlegg i Heftingsdalen i Arendal kommune og avfallsmottak på Østerhus i Grimstad kommune. Selskapets administrasjon er lokalisert i Heftingsdalen.

All innsamling av husholdningsavfall og slam er i henhold til prinsippet om selvkost og det føres et selvkostregnskap som viser status på selvkostfondet ved årets slutt.

Agder Renovasjon IKS eier selskapet Agder Renovasjon Næring AS (100 %). Virksomheten er samlokalisert med Agder Renovasjon IKS på Heftingsdalen. Agder Renovasjon Næring AS driver innsamling av næringsavfall i regionen i konkurranse med andre private aktører.

Det har ikke vært noen Fou aktiviteter i Agder Renovasjon IKS i 2016.

Selskapets utvikling, resultat og forutsetning om fortsatt drift

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en rettvise oversikt over utvikling og resultat av selskapets og konsernets virksomhet og stilling pr. 31.12.2016. Styret bekrefter at forutsetning om fortsatt drift er til stede og lagt til grunn ved utarbeidelse av regnskapet.

Arbeidsmiljø og ansatte

Selskapet hadde ved årsskiftet 38 ansatte herav 13 kvinner og 25 menn. Konsernet hadde ved årsskiftet 43 ansatte herav 15 kvinner og 28 menn.

Selskapet tilstreber lik lønn for likt arbeid og arbeider aktivt for å ivareta likestilling. Styret for Agder Renovasjon IKS har gjennom året 2016 bestått av 3 kvinner og 4 menn. Sykefraværet i Agder Renovasjon IKS 2016 har vært 11,3 % (3,0 % korttidsfravær og 8,3 % langtidsfravær). Til sammenligning var sykefraværet i 2015 på 9,9 %, 2014 på 11,9 %, 2013 på 11 % og 2012 på 7,5 %. Mål for sykefravær i virksomheten er maks 7 % (2 % korttidsfravær og 5 % langtidsfravær).

Sykefravær i Agder Renovasjon Næring AS har i 2016 vært 4,1 % (hvorav 3,5 % langtidsfravær og 0,6 % i korttidsfravær). Tilsvarende tall for 2015 var 18,7 % (hvorav 17,8 % langtidsfravær og 0,9 % i korttidsfravær)

Det arbeides fortløpende med forebyggende tiltak i bedriften, med blant annet livsstils fokus og program for enkelte arbeidstakere, i samarbeid med Stamina og NAV, for å redusere sykefraværet. Tidligere arbeidsmiljøkartlegginger bekrefter at sykefraværet ikke er arbeidsmiljørelatert, men at det er andre årsaker som medfører sykefraværet.

Sykefraværet føres kvartalsvis og styret legger vekt på viktigheten av at det fortsatt arbeides med ulike tiltak for å holde sykefraværet lavest mulig. Neste arbeidsmiljøkartlegging blir i 2017.

Alle uønskede hendelser inkl. personskader registreres i eget avviksregister. Det har i 2016 blitt rapportert om 6 nesten ulykker som gjelder personskade (fall ulykke, trafikkuhell, kuttskade), 1 hendelse som gjelder truende adferd fra kunde, og 2 branntilløp. Det ene branntiløpet var en alvorlig hendelse med eksplosjon av gassflaske (gassflasken hadde kunde kastet i restavfallscontainer). Alle hendelsene ble håndtert veldig bra, branntilløpene ble slukket effektivt av driftspersonalet. Det arbeides fortløpende med tiltak for å hindre personskader og ulykker, blant annet fokus på økt trafikksikring (bedre skille mellom tyngre kjøretøy og personbiler) ved omlegging til ny adkomst og ny E18.

Utover det er det viktig at selskapet fortsetter å arbeide med helse, miljø og sikkerhetstiltak for å motvirke støy, tunge løft, luftkvalitet og andre helsemessige problemstillinger for den enkelte ansatte.

Ytre miljø

Innsamling, behandling og deponering av avfall påvirker miljøet gjennom utslipp til luft, vann og grunn. Selskapet er derfor pålagt omfattende kontroll- og rapporteringsrutiner til fylkesmannen. Driften i 2016 har vært innenfor myndighetskrav, et unntak som gjelder mottak av et større volum til deponi enn tillatelsen innebærer. Dette gjelder mottak av lett forurensede masser som er beskrevet i egen miljørisikovurdering til Fylkesmannen. Sigevannet fra deponiet i Heftingsdalen og det nedlagte deponiet i Skrubbedalen, blir samlet opp og går til kommunalt renseanlegg.

Det meste av deponigass i Heftingsdalen blir samlet opp og sendes i gassledning fra Heftingsdalen til varmesentralen i Arendal. I 2016 er det tatt ut 1,04 GWh med en driftstid på gassanlegget på 94 %. Det er en generell nedgang i gassproduksjonen i deponiet etter at deponiforbudet trådte i kraft 2009/10, slik andre deponier i Norge opplever. Det er gjort visse tiltak for å redusere inntrenging av vann i deponiet og gassbrønnene, for å tilgjengeliggjøre den gassmengden som produseres.

Resultat, investeringer, likviditet og finansiering

Selskapets årsresultat ble ett overskudd på 6,5 mill. i 2016 (budsjett 2016 var et overskudd på 3 mill.) mot et underskudd på 0,5 mill. i 2015. Driftsinntektene til Agder Renovasjon IKS har økt fra 113 mill. i 2015 til 122,1 mill. i 2016. Driftskostnadene økte fra 114,6 mill. i 2015 til 118,6 mill. i 2016, det ble netto finansinntekter på ca. 2,1 mill. i 2016 mot netto finansinntekter på 0,8 mill. i 2015. Finansinntektene i 2016 er inkludert ett utbytte fra Agder Renovasjon Næring AS på 2 mill.

Årets overskudd etter avsetning til utbytte på kr. 6 494 877 tilleggs selskapets egenkapital. Selskapets egenkapital er etter dette på 37,3 mill. hvilket gir en egenkapitalandel på 20,7 % (22,9 % i 2015). Dette er en prosentvis nedgang på grunn av store investeringer i nytt innsamlingssystem. Etter styrets vurdering er selskapets egenkapital forsvarlig.

Konsernets årsresultat ble ett overskudd på 8,3 mill. i 2016 mot et overskudd på 0,5 mill. i 2015. Driftsinntektene til konsernet har økt fra 126,6 mill. i 2015 til 141,2 mill. i 2016. Driftskostnadene økte fra 126,1 mill. i 2015 til 132,6 mill. i 2016, det ble netto finansinntekter på 0,3 mill. i 2016 mot netto finansinntekter på 0,4 mill. i 2015.

Opptjente utbytte fra Agder Renovasjon Næring AS er på kr. 2 000 000, av dette avsettes utbytte på kr. 1 000 000, - direkte til eierkommune i henhold til deres eierandel i Agder Renovasjon IKS. Dette kan gjøres på grunn av at dette ikke inngår som en del av selvkostregnskapene til husholdning og slam. Resterende del av utbytte fra Agder Renovasjon Næring AS beholdes som fri kapital, dette er tenkt brukt til søknad/ending økte rammer for deponi i 2017/2018.

Selskapets og konsernets likvide situasjon ansees som god. Selskapet og konsernet hadde en god likviditetsbeholdning pr. 31.12.16 og har i 2016 gjort planlagte investeringer, samt noen investeringer som anses som nødvendige for å opprettholde driften på normalt nivå.

Selskapets langsiktig gjeld pr. 31.12.2016 er kr 70 766 830 (Tilsvarende for 2015 er kr. 43 068 590). Selskapets langsiktig gjeld er i sin helhet lån i Kommunalbanken.

Åge Nystøl
Styrets leder

Ingrid Skårmo
Styremedlem

Bjørnar Birkedahl
Styremedlem

De samlede investeringene i 2016 var på 22,6 mill.

Investeringene fordeler seg slik:

Oppgradering av tekniske anlegg mv.	3,2 mill.
Investering beholder/containere	16,3 mill.
Investeringer til kostnadsreduksjon	3,1 mill.

Tilsvarende for konsernet er samlede investeringer på 23,9 mill.

Oppgradering av tekniske anlegg mv.	3,3 mill.
Investering beholder/containere	17,7 mill.
Investeringer til kostnadsreduksjon	3,0 mill.

Finansiell risiko

Agder Renovasjon IKS har kun renterisiko på sin langsiktige gjeld og har lite handel i valuta som minimerer risikoen angående dette. Kredittrisikoen vurderes rimelig da eierne er de største debitorerne ellers er det kun mindre debitorer. Historisk har det vært lite tap på fordring i selskapet. Selskapet har ingen kortsiktige aksjer og har god likviditet i driften. På konsernbasis er risikoen tilsvarende ettersom datterselskapet ikke har langsiktig gjeld eller utstrakt handel i valuta. Det har vært noe større tap på fordringer i Agder Renovasjon Næring AS ettersom de har en vesentlig større kundemasse som er næringsdrivende og private.

Fremtidig utvikling

Innføring av ny renovasjonsordning for innbyggerne med beholdere som ersatning for restavfallsekk og kildesorteringsskap, ferdigstilles i 2017. I trange sentrumsstrøk i Arendal og Grimstad vil det bli etablert nedgravde avfallscontainere som ersatning for beholdere.

Arbeidet for «Nye Heftingsdalen» og fremtidens Agder Renovasjon, direkte ved ny veitrase for E18, har startet. Det pågår en omlegging av avfallsanlegget og arealtilpasning mot ny adkomst tilknyttet ny E18. Ny innkjøring til anlegget vil tas i bruk oktober 2019 når den gamle innkjøringen stenges og nye tilførselsveier og ny E18 åpner.

Avfallsbransjen er i endring og vil være en viktig bidragsyter til det grønne skiftet. Ny sirkulær økonomi som erstatter den tradisjonelle lineære økonomien, vil gjelde fremover for bransjen. Avfallsbransjen vil i større grad enn før bli regnet som leverandør av råvarer, og ikke bare mottakere av søppel. Avfall er en ressurs som det er viktig å utnytte som råvare til ny produksjon og nye produkter.

Björg Engeset Laurendz Eide
Styremedlem

Nina Jentoft
Nestleder

Einar Krafft Myhren
Styremedlem

Jørgen Hurvedal
Styremedlem
(ansattes representant)

Anita Aanonsen Jernquist
Daglig leder

Arendal, 24.03.2017

RESULTATREGNSKAP

	Note	MORSELSKAP		KONSERN	
		2016	2015	2016	2015
Driftsinntekter					
Salgsinntekt	1	98 360 000	92 830 000	123 867 571	111 093 248
Annen driftsinntekt	1	23 744 873	20 188 786	17 311 014	15 484 770
Sum inntekter		122 104 873	113 018 786	141 178 585	126 578 018
Driftskostnader					
Varekostnad		33 261 165	33 671 292	37 886 959	29 303 252
Innsamling avfall		31 567 220	30 872 215	36 804 371	42 685 980
Deponiavgift		-	-	-	-
Lønns- og personalkostnader	2, 12	23 772 977	24 127 175	27 063 507	27 259 370
Avskrivning varige driftsmidler	3	7 064 006	7 010 884	7 875 842	7 836 160
Nedskrivning varige driftsmidler	3	-	-	-	-
Tap på fordringer		2 909	-615	110 766	61 652
Annen driftskostnad	4	22 907 537	18 904 849	22 821 514	19 000 686
Sum driftskostnader		118 575 814	114 585 800	132 562 959	126 147 100
Driftsresultat		3 529 059	-1 567 014	8 615 626	430 918
Gevinst salg maskiner og eiendom		1 262 929	500 000	1 150 000	500 000
Finansinntekter og finanskostnader					
Renteinntekt		986 582	1 050 209	1 141 817	1 222 861
Annen finansinntekt - utbytte	8	2 000 000	531 908	-	31 908
Rentekostnad		871 358	825 649	872 563	826 110
Annen finanskostnad		4 012	2 293	4 012	2 293
Netto finansposter		2 111 212	754 175	265 242	426 366
Ordinært resultat før skattekostnad		6 903 200	-312 839	10 030 868	1 357 284
Skattekostnad					
Skattekostnad på ordinært resultat	5	408 323	204 801	1 728 742	813 743
Årets resultat		6 494 877	-517 640	8 302 126	543 541
Overføringer/disponering:					
Overført fra/til annen egenkapital	6	6 494 877	-517 640	8 302 126	543 541
Sum disponert		6 494 877	-517 640	8 302 126	543 541

BALANSE

	Note	MORSELSKAP		KONSERN	
		2016	2015	2016	2015
Eiendeler					
Anleggsmidler					
Immatrielle eiendeler					
Utsatt skattefordel	5	-	-	204 689	199 048
Goodwill	3	-	-	-	233 333
Sum immatrielle eiendeler		-	-	204 689	432 381
Varige driftsmidler					
Bygninger	3	31 080 554	32 261 202	31 080 554	32 261 202
Tomter og andre grunnareal	3	8 832 518	6 720 066	8 832 518	6 720 066
Teknisk anlegg, deponi og gassanlegg	3	12 341 936	14 095 568	12 341 936	14 095 568
Anleggsmaskiner og transportmidler	3	5 194 709	3 902 824	5 194 709	3 908 523
Containere, materiell og utstyr	3	17 393 279	2 418 809	19 206 938	3 549 801
Kontormaskiner og EDB-utstyr	3	174 530	288 835	174 530	288 835
Sum varige driftsmidler		75 017 526	59 687 304	76 831 185	60 823 995
Finansielle anleggsmidler					
Investeringer i datterselskap	8	500 000	500 000	-	-
Investeringer i tilknyttet selskap	8	3 241 100	3 241 100	3 241 100	3 241 100
Egenkapitalinnskudd KLP	8	427 187	373 447	433 589	377 709
Langsiktige fordringer	8	12 406 000	12 406 000	12 406 000	12 406 000
Sum finansielle anleggsmidler		16 574 287	16 520 547	16 080 689	16 024 809
Sum anleggsmidler		91 591 813	76 207 851	93 116 563	77 281 185
Omløpsmidler					
Varer	7	645 818	850 741	668 278	999 223
Fordringer					
Kundefordringer		1 316 495	10 845 468	7 826 769	15 023 522
Andre fordringer	9	4 953 267	1 937 944	889 586	840 440
Sum fordringer		6 269 762	12 783 412	8 716 355	15 863 962
Bankinnskudd, kontanter og lignende	10	81 271 615	49 044 685	93 469 703	57 314 592
Sum omløpsmidler		88 187 195	62 678 838	102 854 336	74 177 777
Sum eiendeler		179 779 008	138 886 689	195 970 899	151 458 962

BALANSE

Note	MORSELSKAP		KONSERN		
	2016	2015	2016	2015	
Egenkapital					
Opptjent egenkapital					
Annen egenkapital	6	37 291 247	31 796 370	49 929 572	42 127 445
Minoritetsinteresser				-	-
Sum egenkapital		37 291 247	31 796 370	49 929 572	42 127 445
Gjeld					
Avsetninger for forpliktelser					
Etterdriftsfond	13	15 705 043	15 705 043	15 705 043	15 705 043
Utsatt skatt	5	-	-	-	-
Pensjonsforpliktelse	12	5 446 776	4 663 066	5 690 038	4 822 854
Sum avsetninger for forpliktelser		21 151 819	20 368 109	21 395 081	20 527 897
Annen langsiktig gjeld					
Gjeld til kredittinstitusjoner	11	70 766 830	43 068 590	70 766 830	43 068 590
Øvrig langsiktig gjeld		-	-	-	-
Sum annen langsiktig gjeld		70 766 830	43 068 590	70 766 830	43 068 590
Kortsiktig gjeld					
Leverandørgjeld		12 925 146	9 045 087	14 148 402	9 899 773
Betalbar skatt	5	408 323	204 801	1 734 383	872 857
Skyldige offentlige avgifter		3 719 335	4 567 072	4 967 171	5 187 685
Avsatt utbytte	6,8	1 000 000	500 000	-	-
Annen kortsiktig gjeld	9	32 516 308	29 336 660	33 029 460	29 774 715
Sum kortsiktig gjeld		50 569 112	43 653 620	53 879 416	45 735 030
Sum gjeld		142 487 761	107 090 319	146 041 327	109 331 517
Sum egenkapital og gjeld		179 779 008	138 886 689	195 970 899	151 458 962

Arendal 24 mars 2017

Åge Nystøl
Styrets leder

Ingrid Skårmo
Styremedlem

Jørgen Hurvedal
Styremedlem
(ansattes representant)

Björg Engeset Laurendz Eide
Styremedlem

Nina Jentoft
Nestleder

Bjørnar Birkedal
Styremedlem

Einar Kraft Myhren
Styremedlem

Anita Aanonsen Jernquist
Daglig leder

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Beløp i 1 000 kr.)	MORSELSKAP		KONSERN		
	2016	2015	2016	2015	
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
Ordinært resultat før skattekostnad	6 903 200	-312 839	10 030 868	1 357 284	
Periodens betalte skatt	-204 801	-183 425	-872 857	-615 463	
Ordinære avskrivninger	7 064 006	7 010 884	7 875 842	7 836 160	
Nedskrivning anleggsmidler	-	-	-	-	
Gevinst salg aksjer/anleggsmidler	-1 262 929	-500 000	-1 150 000	-500 000	
Endring i kundefordringer	9 528 973	20 136 769	7 196 754	20 049 897	
Endring i leverandørgjeld	3 880 059	2 795 952	4 248 629	3 038 429	
Endring i varelager	204 923	102 739	330 943	196 699	
Endring i andre tidsavgrensningsposter	100 297	2 606 179	3 852 271	1 261 894	
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	A	26 213 728	31 656 259	31 512 450	32 624 900
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-22 598 994	-4 523 025	-23 715 094	-4 862 325	
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	1 467 695	500 000	1 215 395	500 000	
Utbetaling ved egenkapitalinnskudd KLP	-53 740	-40 170	-55 880	-40 170	
Innbetalinger ved salg av aksjer	-	-	-	-	
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B	-21 185 039	-4 063 195	-22 555 579	-4 402 495
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-4 101 760	-4 101 760	-4 101 760	-4 101 760	
Opptak av langsiktig gjeld	31 800 000	-	31 800 000	-	
Ut-/innbetaling langsiktige fordringer/utbytte	-500 000	-2 090 000	-500 000	-2 390 000	
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	C	27 198 240	-6 191 760	27 198 240	-6 491 760
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	A+B+C	32 226 929	21 401 304	36 155 110	21 730 644
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse		49 044 685	27 643 381	57 314 592	35 583 949
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt		81 271 615	49 044 685	93 469 701	57 314 593

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden.

NOTER

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk, samt tilleggskrav for interkommunale selskaper iht. egen forskrift.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter morselskapet samt nedenforstående datterselskap, og viser selskapenes økonomiske stilling og resultat av årets virksomhet som en samlet økonomisk enhet. Følgende selskap inngår i konsolideringen:

Datterselskaper:	
Agder Renovasjon Næring AS	100%
Selskapet er konsolidert på 100%-basis. Det er ingen minoritetsinteresser.	
Øvrige selskaper:	
Returkraft AS	31.01%
Rekom AS	2.87%
Egenkapitalinnskudd KLP	mindre enn 1%

Aksjer og andeler med eierandel mindre enn 35 % er oppført i selskaps- og konsernregnskapet etter kostmetoden. Ved utarbeidelsen av konsernregnskapet er interne fordringer og gjeld, samt transaksjoner mellom konsernselskapene, eliminert.

Prinsipp for inntekts- og kostnadsføring

Inntekt resultatføres når den er opptjent, for salg av varer og tjenester regnes dette å være på leveringstidspunktet. Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Hovedregel for klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Enkelte poster er i samsvar med regnskapsloven vurdert etter spesielle vurderingsregler. Det redegjøres nærmere for disse nedenfor.

Immatrielle eiendeler

Utsatt skattefordel og goodwill blir balanseført i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid og avskrivningene fordeles planmessig over denne periode. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med dette.

Finansielle anleggsmidler

Investeringer i datterselskaper og andre anleggsaksjer, samt andeler er bokført etter kostmetoden i morselskapsregnskapet. I dette regnskapet blir gevinst ved salg av aksjer og andeler rapportert som *finansinntekter*, mens tap oppgis under *finanskostnader*.

Omløpsmidler

Varer. Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi. *Kundefordringer og andre fordringer* oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Langsiktig gjeld

Pensjonsforpliktelser. Morselskapet har en pensjonsordninger som gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser. Pensjonsordningene er ytelsesbasert og finansieres gjennom Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Beregnet pensjonsforpliktelse ved utgangen av året fremkommer i balansen under avsetning til forpliktelser, med fradrag for pensjonsmidler knyttet til ordningen.

Estimatavvik/akturiell gevinst og tap, samt planendringer, blir amortisert over 15 år i tråd med NRS 6, pkt. 55.

Skatter

Skatter bokføres når de påløper, det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt. Utsatt skatt/utsatt skattefordel er beregnet på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel utlignes og nettoføres i konsernregnskapet kun i den utstrekning konsernet kan nyttiggjøre seg skatteposisjonene. Utsatt skatt beregnes med 24 % pr 31.12.2016.

Morselskapet ble skattepliktig for mottak og behandling av næringsavfall fra 1. januar 2014.

Deponiforpliktelser - etterdriftsfond

Morselskapet har iht. forurensningsloven ansvar for avfallsdeponiene i Heftingsdalen og Skrubbedalen i 30 år etter lukking. Fremtidig drift og håndtering av deponi er beregnet og avsatt i balansen som en langsiktig forpliktelse.

Kontantstrømsanalyse

Kontantstrømsoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden.

Selvkost

Selskapets virksomhet kommer inn under krav om selvkost, jf. forurensningslovens § 34. Det blir årlig foretatt en selvkostberegning med en beregning av selvkostfond pr. 31.12. Beregningen gjøres i tråd med gjeldende regelverk og retningslinjer. Selvkostfond pr. 31.12 representerer i utgangspunktet en fordring (positivt fond) eller gjeld (negativt fond) mot abonnentene, i forhold til det som er fakturert som avfallsgebyr. Det er den enkelte eierkommune som faktisk krever inn gebyrene, slik at beregnede selvkostfond i realiteten er en fordring eller gjeld til eierkommunen. Selskapet har derimot valgt å ikke vise selvkostfond i sin balanse, men presenterer disse størrelsene i egen note til regnskapet. Viser for øvrig til note 15.

Note 1 - Driftsinntekter

	MORSELSKAP		KONSERN		
	2016	2015	2016	2015	
Renovasjon - husholdning og næring	*	98 360 000	92 830 000	123 867 571	111 093 248
Øvrige inntekter	**	23 744 873	20 188 786	17 311 014	15 484 770
	122 104 873	113 018 786	141 178 585	126 578 018	

* Inntekter fra eierkommunene vedrørende utført lovpålagt renovasjon - fastavfall og slam.

Næringsavfall er skilt ut og inngår i datterselskapets inntekter med MNOK 25, 50 i 2016.

** Inkludert i morselskapet inntekter inngår MNOK 0, 15 for viderefakturering av utlegg på vegne av datter. Ordinært salg til datter utgjør MNOK 9, 28.

Note 2 - Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser til daglig leder m.v.

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Posten lønnskostnader er slått sammen av:				
Lønninger	17 156 337	16 912 582	19 489 203	19 175 111
Arbeidsgiveravgift	2 914 892	2 824 923	3 317 109	3 223 172
Pensjonskostnader	2 704 236	3 498 175	3 098 409	3 714 743
Styrehonorar, møtgodtgjørelse, mv.	486 260	458 561	628 933	697 834
Andre lønnsrelaterte ytelser	511 252	432 934	529 853	448 510
Sum	23 772 977	24 127 175	27 063 507	27 259 370
Gjennomsnittlig antall årsverk	39,5	37,1	44	41,6

Det er 5 ansatte i datterselskapet. Ellers kjøpes personalressurser av morselskapet.

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Ytelser til ledende personer:				
Lønn daglig leder	929 892	873 094	1 730 164	1 847 017
Andre ytelser	24 572	23 218	24 572	23 218
Sum daglig leder	954 464	896 312	1 754 736	1 870 235

Daglig leder er tilknyttet selskapets pensjonsordning på lik linje med øvrige ansatte.

Godtgjørelse til styret gjelder honorar og reisegodtgjørelse etter statens satser.	486 260	458 561	628 933	697 834

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Kostnadsført revisjonshonorar utgjør (eksklusiv mva):				
Revisjon	42 265	37 000	77 140	69 150
Regnskapsmessig bistand	27 735	33 000	27 735	33 000
Sum	70 000	70 000	104 875	102 150
Annen bistand			0	-
Totalt	70 000	70 000	104 875	102 150

Note 3 - Varige driftsmidler

MORSELSKAP	Bygninger, tomter, mv.	Tekniske anlegg etc.	Anleggsmask. og transportm.	Containere, materiell etc.	Kontor- og EDB-utstyr	Totalt
Anskaffelseskost 1.1	52 176 975	54 132 569	26 811 212	14 314 911	1 928 180	149 363 847
Tilgang	2 362 451	851 050	2 950 000	16 419 653	15 840	22 598 994
Avgang	-	-	-3 850 000	-2 247 384	-	-6 097 384
Anskaffelseskost 31.12	54 539 426	54 983 619	25 911 212	28 487 180	1 944 020	165 865 457
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	14 626 355	42 641 682	20 716 503	11 093 901	1 769 490	90 847 931
Balansført verdi pr. 31.12	39 913 071	12 341 937	5 194 709	17 393 279	174 530	75 017 526

Årets avskrivninger	1 430 648	2 604 682	1 856 095	1 042 437	130 144	7 064 006
Årets nedskrivning*						0

Økonomisk levetid, antall år	30	15	5	6, 10	3	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Anskaffelser er finansiert med lån og egne midler.

* Nedskrivning av anleggsmidler gjøres basert på en individuell gjennomgang av alle aktiverte driftsmidler.

KONSERN	Bygninger, tomter, mv.	Tekniske anlegg etc.	Anleggsmask. og transportm.	Containere, materiell etc.	Kontor- og EDB-utstyr	Totalt
Anskaffelseskost 1.1	52 176 975	54 132 569	26 982 174	17 491 484	1 928 180	152 711 382
Tilgang	2 362 451	851 050	2 950 000	17 675 124	15 840	23 854 465
Avgang	-	-	-3 850 000	-2 247 384	-	-6 097 384
Anskaffelseskost 31.12	54 539 426	54 983 619	26 082 174	32 919 224	1 944 020	170 468 463
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	14 626 355	42 641 682	20 887 465	13 712 286	1 769 490	93 637 278
Balansført verdi pr. 31.12	39 913 071	12 341 937	5 194 709	19 206 938	174 530	76 831 185

Årets avskrivninger	1 430 648	2 604 682	1 861 794	1 615 241	130 144	7 642 509
Årets nedskrivning						0

Økonomisk levetid, antall år	30	15	5	6, 10	3	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Ervervet goodwill i datterselskap:

Anskaffelseskost 1.1	1 400 000
Tilgang/avgang	0
Anskaffelseskost 31.12	1 400 000
Akkumulert avskrivning 31.12	1 400 000
Balansført verdi 31.12	0

Årets avskrivning - lineær, 5 år 233 333

Goodwill gjelder kjøp av virksomhetsområde i 2011. Det foreligger ikke konsern-goodwill, da datterselskap ble stiftet av morselskap - ikke oppkjøp.

Årets kostnadsførte avskrivninger i konsern fremkommer slik:

Avskrivninger på varige driftsmidler	7 642 509
Nedskrivning på varige driftsmidler	0
Avskrivning på ordinær goodwill	233 333
Sum avskrivning i konsern	7 875 842

Note 4 - Leiekostnader og leieforpliktelser

Morselskapet leier grunnen i Heftingsdalen. Leiekontrakten er ikke tidsbegrenset. Selskapet har ensidig rett til å si opp leieforholdet med 12 måneders varsel. Leiesummer er for tiden kr 310 000 pr. år, og indeksreguleres hvert 5. år.

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Kostnadsført husleie	372 271	360 060	372 271	360 060
Leie av driftsløsøre - leasing	1 170 524	621 131	1 170 524	621 131
Sum kostnadsført leie	1 542 795	981 191	1 542 795	981 191

Note 5 - Skatt

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Årets skattekostnad fremkommer slik:				
Betalbar skatt	408 323	204 801	1 734 383	872 857
Endring utsatt skatt/skattefordel			-5 641	-59 114
Skattekostnad på ordinært resultat	408 323	204 801	1 728 742	813 743

Morselskapet driver lovpålagt innsamling og håndtering av husholdningsavfall. Selskapet er kun skattepliktig for behandling av næringsavfall.

Avstemning fra nominell til faktisk skattesats:

Resultat før skatt	6 903 200	-312 839	10 030 868	1 357 284
Forventet skatt 27 %	1 725 800	-84 467	2 507 717	366 467

Skatteeffekten av følgende poster:

Ikke fradragsberettigede kostnader og inntekter/permanente forskjeller	-1 317 477	289 267	-759 164	431 352
Endring midlertidige forskjeller			-14 170	75 038
Endring midlertidige forskjeller - balansført			-5 641	-59 114
Kostnadsført skatt i resultatregnskapet	408 323	204 801	1 728 742	813 743

Effektiv skattesats	5,9 %	-65,5 %	17,2 %	60,0 %

Forskjellen mellom årets regnskapsmessige resultat og årets skattegrunnlag fremkommer slik:

Resultat før skatt	6 903 200	-312 839	10 030 868	1 357 284
Ikke fradragsberettigede kostnader og inntekter/permanente forskjeller	-5 269 908	1 071 361	-3 036 656	1 597 599
Goodwillavskrivninger i konsern			-	-
Endring i midlertidige forskjeller driftsmidler			212 120	320 145
Pensjonsforpliktelse			-83 474	-22 886
Fordringer			-185 326	-19 339
Årets skattepliktige resultat	1 633 292	758 522	6 937 532	3 232 803

Grunnlag for betalbar skatt	1 633 292	758 522	6 937 532	3 232 803

Årets betalbare skatt, 27 %	408 323	204 801	1 734 383	872 857

Avsatt - ikke utliknet betalbar skatt	-	-	-	-

Skyldig betalbar skatt pr. 31.12.	408 323	204 801	1 734 383	872 857

Note 5 - Skatt, forts.

Beregnet utsatt skatt (-fordel) av midlertidige forskjeller:

MORSELSKAP			
Agder Renovasjon IKS er skattepliktig for behandling av næringsavfall, men har ingen skatteposisjoner 31.12.			
KONSERN		2016	2015
Pensjonsforpliktelse		-243 260	-159 788
Fordringer		-340 890	-155 565
Varige driftsmidler		-268 726	-480 848
Netto midlertidige forskjeller		-852 876	-796 201
Utsatt skatt /skattefordel 25 % (27 % i 2014)		-204 689	-199 048

Note 6 - Egenkapital

Bevegelse i egenkapital og årets disponering av resultat fremkommer slik:

MORSELSKAP	Aksje kapital	Over- kursfond	Annen egenkapital	Totalt
Egenkapital 1.1.2016			31 796 370	31 796 370
Avsatt til utdeling (videreføring utbytte fra Agder Renovasjon Næring AS)			-1 000 000	-1 000 000
Årets resultat			6 494 877	6 494 877
Egenkapital pr. 31.12.2016	-	-	37 291 247	37 291 247

KONSERN	Aksje kapital	Over- kursfond	Annen egenkapital	Minoritets interesse	Totalt
Egenkapital 1.1.2016	-	-	42 127 445	-	42 127 445
Utdeling til eiere i 2016 (utbytte fra Agder Renovasjon næring AS)			-500 000		-500 000
Årets resultat			8 302 126		8 302 126
Egenkapital pr. 31.12.2016	-	-	49 929 572	-	49 929 572

Morselskapet er et interkommunal selskapet iht. Lov om interkommunale selskaper. Selskapet kan ikke gå konkurs og eierne har ubegrenset ansvar. Selskapet har derfor ingen bunden egenkapital tilsvarende aksjekapital pga. ubegrenset ansvar overfor kreditor. Aksjekapital i datter utgjør kr 500.000.

Selskapets eiere:	Eierandel:
Navn	
Arendal kommune	62%
Grimstad kommune	30%
Froland kommune	8%

Note 7 - Varelager

Varelager	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Beholdning av ferdigvarer - anskaffelseskost	645 818	850 741	668 278	999 223

Note 8 - Finansielle anleggsmidler

Selskapet har følgende eierandeler i andre selskaper:

Firma	Kontoadr.	Eierandel %	Bokført verdi	Utbytte 2016	Andel egen- kapital 31.12
Rekom AS*	Bergen	2.87	140 100	-	929 736
Returkraft AS	Kristiansand	31.01	3 101 000	-	7 835 875
Agder Renovasjon Næring AS***	Arendal	100.00	500 000	2 000 000	12 251 254
			3 741 100	2 000 000	21 016 865

Det er kun heleid datterselskap som inngår i konsolideringen.

Bokført verdi av aksjer og andeler i konsern utgjør da: **3 241 100**

Egenkapitalinnskudd i KLP utgjør en ubetydelig eierandel.

* Gjelder andel av bokført egenkapital pr 1.1.16 pga. manglende årsregnskap på tidspunkt for regnskapsavleggelsen

** Mottatt utbytte fra Agder Renovasjon Næring AS, viderebetales helt eller delvis direkte til eierkommune i henhold til eierandel Dette kan gjøres på grunn av at dette ikke inngår i selvkostregnskapene til husholdning og slam

I langsiktige fordringer inngår ansvarlig lån til tilknyttet selskap Returkraft AS med kr 12.406.000 iht. aksjonærvtale. Lånet er renteberegnet med 1,68 % i 2016.

Note 9 - Kortsiktige fordringer og gjeld i konsern

	2016	2015
Kortsiktig fordringer		
Agder Renovasjon Næring AS	2 188 016	701 009
Kortsiktig gjeld		
Agder Renovasjon Næring AS	142 810	175 689
Mellomværende er eliminert i konsernregnskapet		

Note 10 - Bundne bankinnskudd

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
I posten bankinnskudd inngår bundne midler med følgende poster:				
Skattetrekkmidler	872 665	732 586	1 016 387	916 026
Sum bundne midler	872 665	732 586	1 016 387	916 026

Note 11 - Langsiktig gjeld

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Langsiktig gjeld består av:				
Lån kommunalbanken	70 766 830	43 068 590	70 766 830	43 068 590
Sum langsiktig gjeld	70 766 830	43 068 590	70 766 830	43 068 590
Gjeld med forfall senere enn 5 år etter balansedagen	39 543 710	22 559 790	39 543 710	22 559 790

Note 12 - Pensjonsforpliktelser

Selskapet har kollektiv pensjonsforsikring i KLP Forsikring. Pensjonsordningen er ytelsesbasert og er tilpasset nytt avtaleverk for offentlig tjenestepensjon, inklusive pensjonen fra folketrygden. Det var 47 ansatte med i ordningen pr. 31.12.16. Balanseført verdi for pensjonspremiefond og pensjonsforpliktelser samsvarer med beste estimat pr. 31.12.2016 beregnet av KLP.

Arbeidsgiveravgift på netto pensjonsforpliktelse er innarbeidet i regnskapet. Estimatavvik/aktuariell gevinst og tap, samt planendringer, blir amortisert over 15 år iht. Norsk Regnskapsstandard (NRS) nr 6, pkt. 55 (korridorløsning)

Pensjonskostnad	2016	2015
Årets opptjening	2 717 467	3 092 538
Rentekostnad	700 798	627 734
Forventet avkastning	-592 568	-517 097
Adm.kostnader	101 645	133 230
Netto pensjonskostnad	2 927 342	3 336 405
Arbeidsgiveravgift netto pensjonskostnad	412 755	470 433
Resultatført estimatavvik	16 637	327 700
Resultatført planendring	0	0
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	3 356 734	4 134 538

Spesifikasjon av brutto pensjonspremiefond - Beste estimat 31.12	2016	2015
Brutto pensjonspremiefond 01.01	17 061 523	15 336 581
Forfalt premie inkl. adm.	2 255 060	2 133 122
Administrasjonskostnad	-101 645	-133 230
Utbetalinger	-363 220	-354 467
Forventet avkastning	592 568	517 097
Avvik i estimat	850 961	-437 580
Brutto pensjonspremiefond 31.12	20 295 247	17 061 523

Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse – Beste estimat 31.12	2016	2014
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01	23 419 620	24 377 482
Planendring	0	0
Årets opptjening	2 717 467	3 092 538
Rentekostnad	700 798	627 734
Utbetalinger	-363 220	-354 467
Avvik i estimat	211 014	-4 323 667
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12	26 685 679	23 419 620
Netto pensjonsforpliktelse	6 390 432	6 358 097
Beregnet AGA på netto pensjonsforpliktelse	901 051	896 492
Netto forpliktelse inkl. aga	7 291 483	7 254 589
Ikke resultatført actuariell gevinst/tap og planendring inkl aga	-1 844 707	-2 591 523
Balanseført netto forpliktelse inkludert arbeidsgiveravgift	5 446 776	4 663 066

Økonomiske forutsetninger:	2016	2015
Diskonteringsrente	2,60%	2,70%
Forventet lønnevekst	2,50%	2,50%
Forventet G-reg/pensjonsreg.	2,25%	2,25%
Pensjonsregulering	1,48%	1,48%
Forventet avkastning	3,60%	3,30%
Amortiseringstid ikke resultatført actuariell gevinst/tap og planendring	15 år	15 år
Korridorstørrelse	10%	10%

Konsern

Datterselskapet har tilsvarende pensjonsavtale hvor en ansatt er tilknyttet. Denne ytelsesbasert ordning ble lukket for nyinmeldelser fra 31.10.13. Alle nyansatte i datterselskapet vil ha en innskuddsbasert pensjonsordning gjennom KLP som tilfredsstillers lovens krav om Obligatorisk tjenestepensjon

Pensjonskostnad:	2016	2015
Årets opptjening	2 955 135	3 188 136
Rentekostnad	727 620	644 293
Forventet avkastning	-616 809	-534 997
Adm.kostnader	112 059	145 231
Netto pensjonskostnad	3 178 005	3 442 663
Arbeidsgiveravgift netto pensjonskostnad	448 099	485 415
Resultatført estimatavvik	22 989	329 259
Resultatført planendring	-	0
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	3 649 093	4 257 337

Spesifikasjon av brutto pensjonspremiefond - Beste estimat 31.12	2016	2015
Brutto pensjonspremiefond 01.01	17 677 220	15 800 838
Forfalt premie inkl. adm.	2 503 204	2 335 338
Administrasjonskostnad	-112 059	-145 231
Utbetalinger	-363 220	-354 467
Forventet avkastning	616 809	534 997
Avvik i estimat	1 014 265	-494 255
Brutto pensjonspremiefond 31.12	21 336 219	17 677 220

Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse – Beste estimat 31.12	2015	2014
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01	24 175 359	25 001 839
Planendring	-	0
Årets opptjening	2 955 135	3 188 136
Rentekostnad	727 620	644 293
Utbetalinger	-363 220	-354 467
Avvik i estimat	444 958	-4 304 442
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12	27 939 852	24 175 359
Netto pensjonsforpliktelse	6 603 633	6 498 139
Beregnet AGA på netto pensjonsforpliktelse	931 112	916 238
Netto forpliktelse inkl. aga	7 534 745	7 414 377
Ikke resultatført actuariell gevinst/tap og planendring inkl aga	-1 844 707	-2 591 523
Balanseført netto forpliktelse inkludert arbeidsgiveravgift	5 690 038	4 822 854

Økonomiske forutsetninger:	2015	2014
Diskonteringsrente	2,60%	2,70%
Forventet lønnevekst	2,50%	2,50%
Forventet G-reg/pensjonsreg.	2,25%	2,25%
Pensjonsregulering	1,48%	1,48%
Forventet avkastning	3,60%	3,30%
Amortiseringstid ikke resultatført actuariell gevinst/tap og planendring	15 år	15 år
Korridorstørrelse	10%	10%

Note 13 - Kassekreditt, pantstillelser og garantier m.v.

Det er ikke stillet sikkerhet i form av pant i selskapets eller konsernets driftsmidler pr 31.12.16.

Avsetning til etterdriftsfond skal dekke kostnadene ved avfallsdeponiene etter at deponering av avfall er avsluttet. Etterdriftsansvaret påløper i utgangspunktet i 30 år. På grunnlag av beregnede framtidige kostnader er det avsatt kr 15.705.043 pr 31.12.16. I henhold til konsulentrapport utarbeidet av Sørlandskonsult AS, i samarbeid med Agder Renovasjon IKS fra 2009, er avsetningen til etterdriftsfondet tilstrekkelig.

Note 14 - Budsjett morselskap 2016

Driftsinntekter	2016
Salgsinntekt	98 360
Annen driftsinntekt	21 090
Sum inntekter	119 450
Driftskostnader	
Varekostnad	39 000
Innsamling avfall	32 000
Lønns- og personalkostnader	23 000
Avskrivning varige driftsmidler	7 220
Nedskrivning varige driftsmidler	-
Tap på fordringer	25
Annen driftskostnad	15 830
Sum driftskostnader	117 075
Driftsresultat	2 375
Gevinst salg maskiner og eiendom	250
Finansinntekter og finanskostnader	
Renteinntekt	1 250
Annen finansinntekt - utbyttte	
Rentekostnad	910
Annen finanskostnad	
Netto finansposter	340
Ordinært resultat før skattekostnad	2 965

Note 15 - Selvkostregnskap for husholdning, slam og næring.

Etterkalkyle for de kommunale betalingstjenestene for renovasjon og slam i Agder Renovasjon IKS er utført i henhold til retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale tjenester. Selvkost innebærer at selskapets kostnader med disse tjenestene skal dekkes inn gjennom de gebyrene som abonnentene betaler. Selvkostregnskapet opererer med enkelte prinsipper som er forskjellige fra selskapets ordinære driftsregnskap og vil således ikke være direkte sammenlignbare. Den største forskjellene fremkommer på finanspostene hvor det er forskjell på de regnskapsmessige finansposten og den kalkulatoriske renten som brukes i selvkost.

Agder Renovasjon IKS har også noe omsetning innenfor næringsavfall med videre, og dette inngår ikke i selvkostregnskapene. Nedenfor vises årets etterkalkyle for Agder Renovasjon IKS på de aktuelle betalingstjenestene:

2015 Etterkalkyle selvkost	Husholdningsavfall	Slamtømming	Næringsavfall	Totalt
Gebyrinntekter	95 467 500	5 527 500	7 999 827	108 994 827
Øvrige driftsinntekter	10 866 396	-149 725	2 435 347	13 152 018
Driftsinntekter	106 333 896	5 377 775	10 435 174	122 146 845
Direkte Driftsutgifter	99 558 094	5 206 401	6 747 838	111 512 333
Avskrivningskostnad	5 097 236	0	918 723	6 015 959
Kalkulatorisk rente (1.68%)	928 193	0	150 138	1 078 331
Driftskostnader	105 583 522	5 206 401	7 816 699	118 606 623
+/- Gevinst/tap ved salg/utrangering av anleggsmiddel	1 011 894	0	194 712	1 206 606
Resultat	1 762 268	171 374	2 813 186	4 746 829
Kostnadsdekning i %	100.7%	103.3%	133.5%	103%
Selvkostfond 01.01	0	0	0	0
- Bruk av selvkostfond	0	117 965	2 813 186	2 930 616
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1.68%)	0	535	0	535
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente på fond)	0	117 965	0	117 965
Fremførbart underskudd 01.01	-8 012 184	-53 944	0	-8 066 128
+ Inndekning av fremførbart underskudd	-1 762 268	53 944	0	1 816 212
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (1.94%)	-120 087	0	0	-120 087
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente på fond)	-6 370 002	0	0	-6 370 002

I forbindelse med at husholdningsrenovasjonen og slamrenovasjon ikke skal gi overskudd til selskapet er det foretatt en selvkostberegning på hva husholdningsrenovasjonen og slamrenovasjonen har kostet.

Den gjennomførte analysen viser at inntekter fra kommunene pr. 31.12.16 er på kr. 6 370 002 mindre enn selvkost på husholdningsrenovasjonen. Tilsvarende beløp for slamrenovasjonen er på kr. 117 965 høyere enn selvkost pr. 31.12.16

Dato: 24.03.2017
 Vår ref.: 17/00151-1
 Saksbehandler: Ketil Raknes
 Saksbeh. tlf:
 Saksbeh. E-post: ketil@arevisjon.no
 Deres ref:

Til representantskapet i Agder Renovasjon IKS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Agder Renovasjon IKSS årsregnskap som viser et overskudd for morselskapet på kr 6 494 877, og et overskudd for konsernet på kr 8 302 126. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det avgitte årsregnskapet for selskapet og konsernet avgitt i samsvar med lov og forskrift og gir i det alt vesentlige et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til selskapet og konsernet Agder Renovasjon IKS per 31. desember 2016, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i selskapets årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig lederes ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og på tilbørlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistent med årsregnskapet for selskapet og konsernet, og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

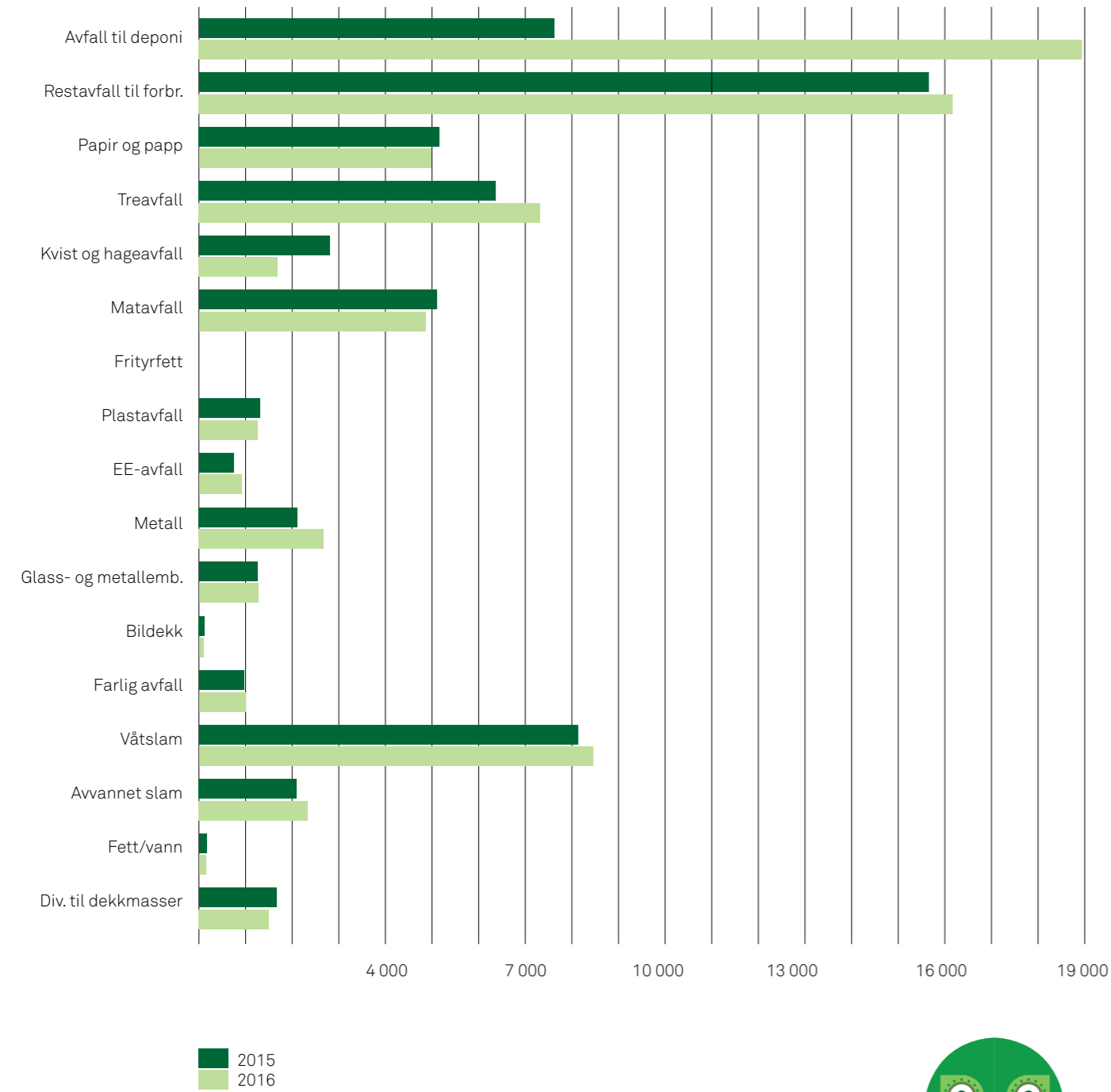
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

 Ketil Raknes
 Registrert revisor

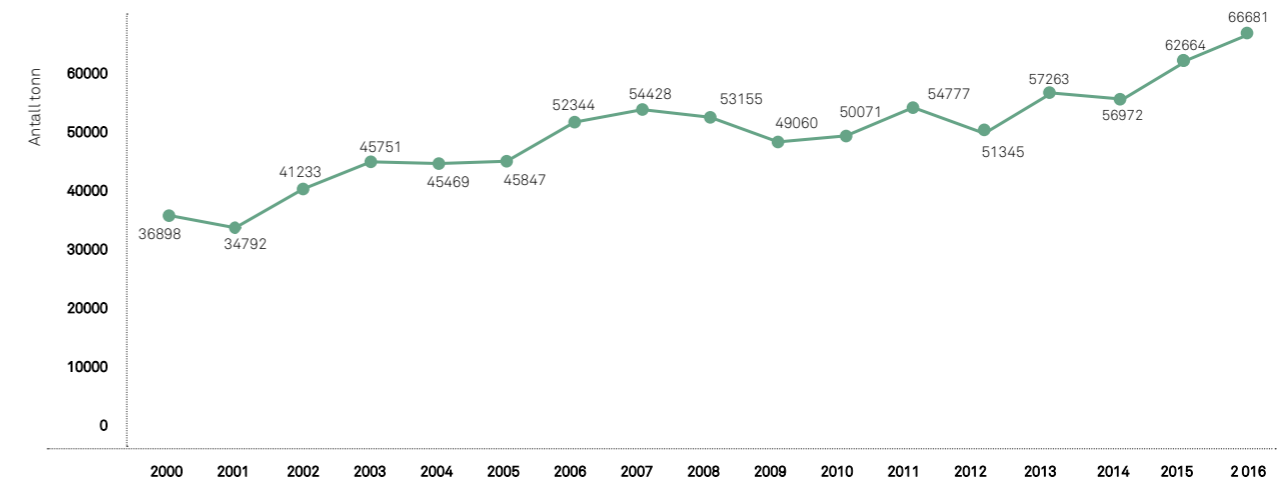
Postadresse	Besøksadresse	Telefon	E-post	Foretaksregisteret
Aust-Agder Revisjon IKS Postboks 63 4801 ARENDAL	Havnegaten 2 4836 ARENDAL	370 13 390	post@arevisjon.no	971 328 452

AVFALLSSTATISTIKK

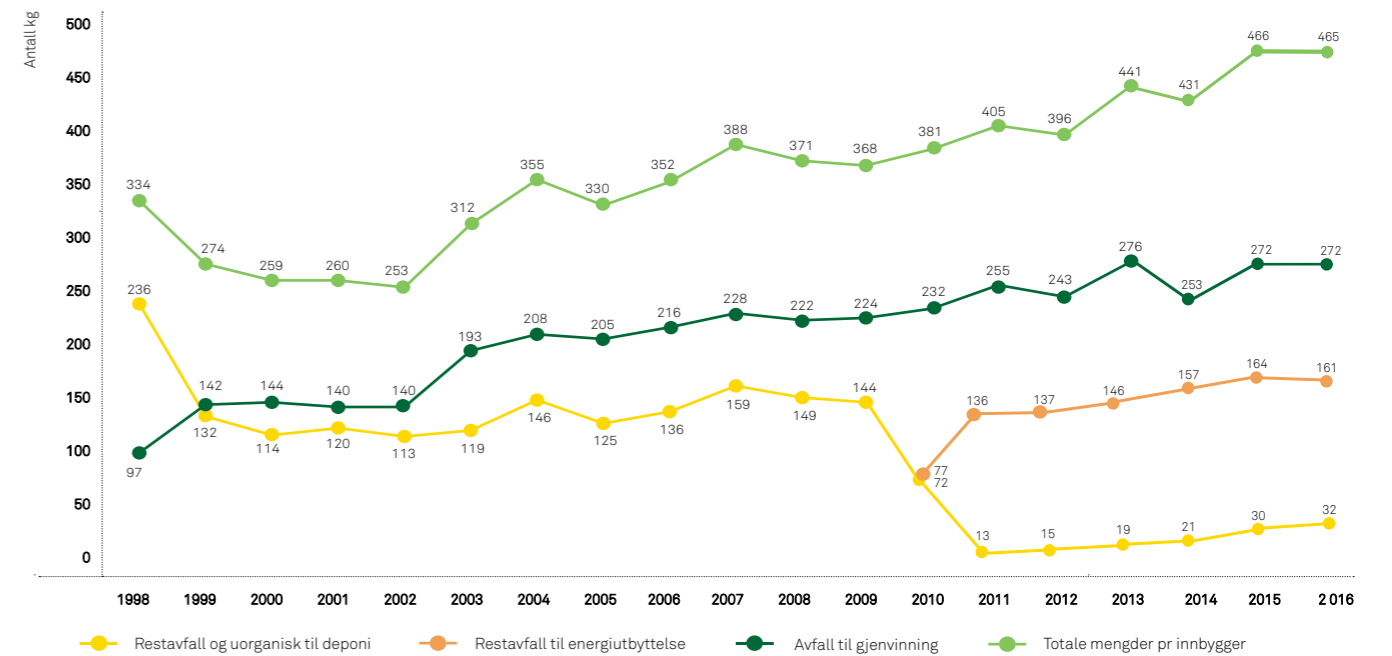
Innkjøpte avfallsmengder (tonn) i Heftingsdalen og Østerhus

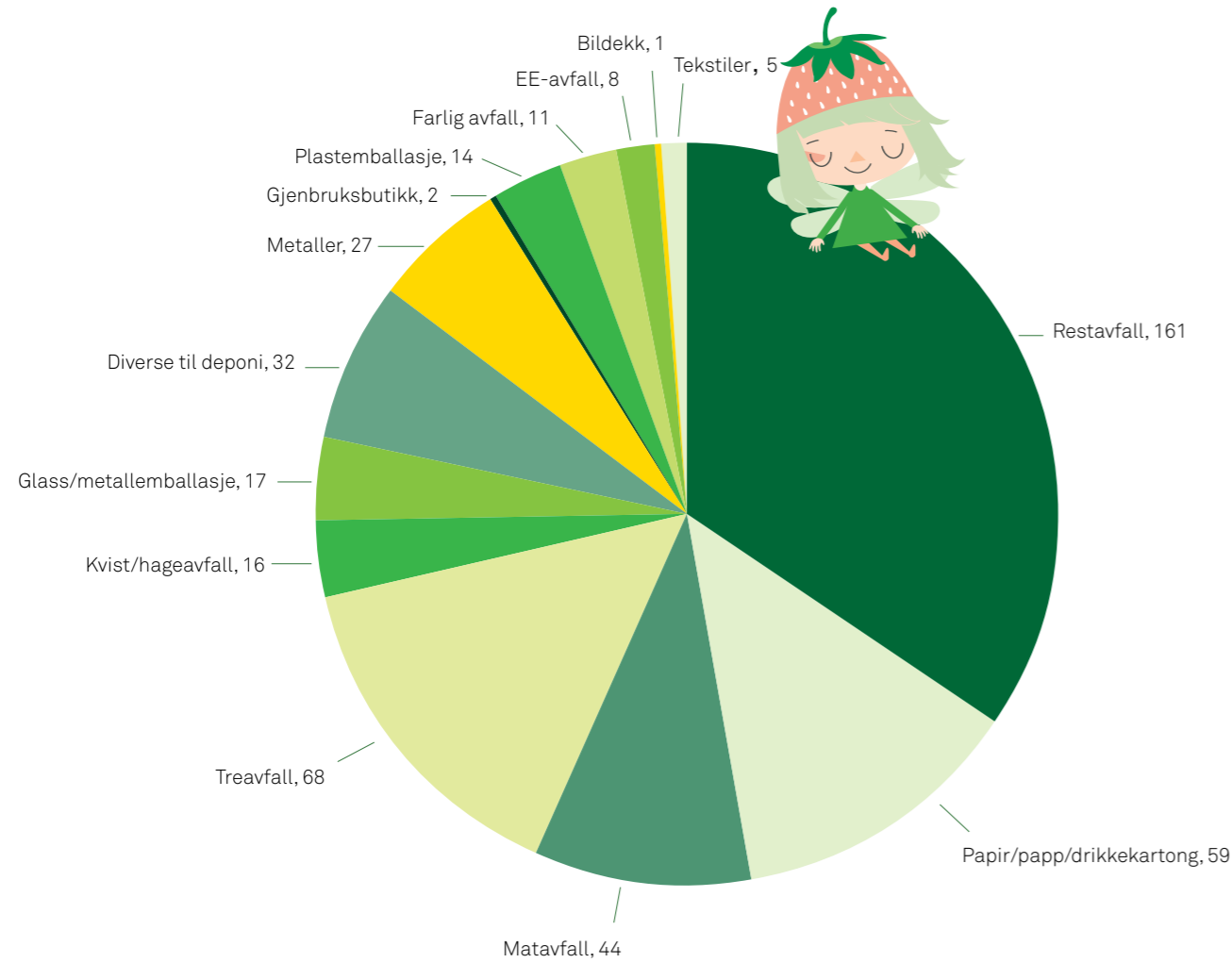
Årlige totale avfallsmengder (tonn)

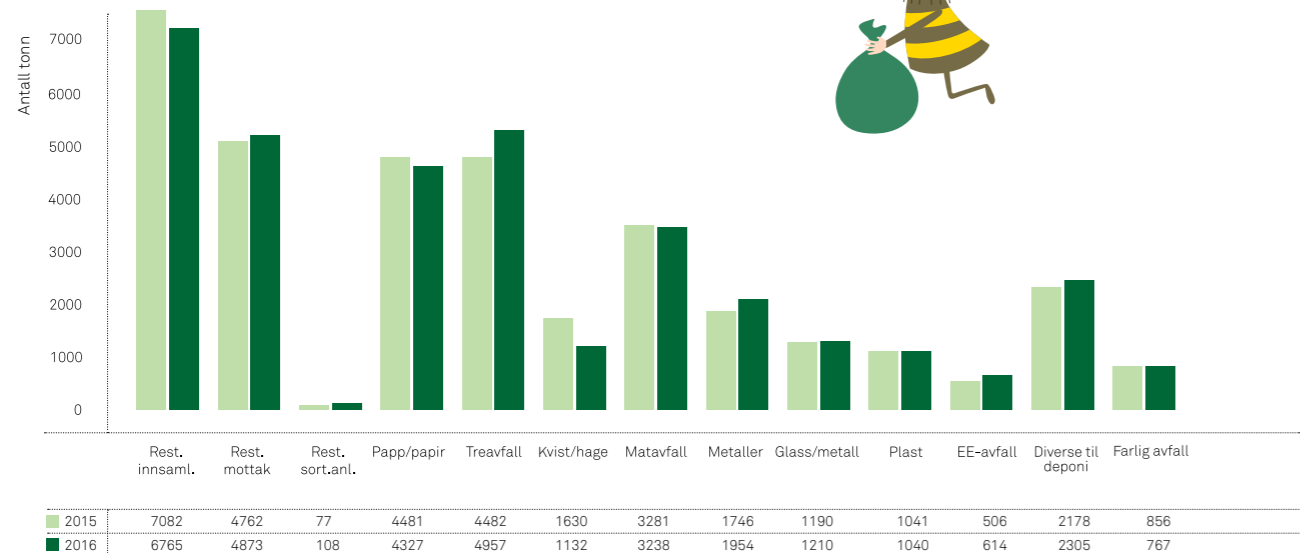
Avfallsmengder (kg) pr. innbygger pr. år

Husholdningsavfall (kg) pr innbygger i 2016

Fordeling av husholdningsavfall (tonn)

Hva skjedde med husholdningsavfallet (%) fra 2009 til 2016

NØKKELTALL

Antall innbyggere (pr 1.1.16)	
Arendal	44 576
Froland	5 713
Grimstad	22 692
Totalt	72 981
Antall husholdningskunder	
	29.000
Totale mengder husholdningsavfall	
	33.900 tonn
Husholdningsavfall pr innbygger	
	465 kg